

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת חולין דף מ"ז-נ"ג
שבת פר' בשלח | ז' בשבט- י"ג בשבט (13-19 לינואר)

דף מ"ז: נתן הבבלי

התלמוד מספר מעשה על רבי נתן, שכאשר באה אליו אישה עם בעיה רפואית בענין ברית המילה של בנה, נתן לה רבי נתן סימן בגופו של התינוק, שעל פיו תדע מתי הדם זורם היטב בגופו, וברית המילה לא תסכן אותו. כך עשתה האישה, ובהגיע הזמן, מלה את בנה ולא ארע לו כל נזק, ונקרא שמו בישראל: נתן הבבלי, על שם הצדיק.

מי היה רבי נתן?

רבי נתן שימש כאב בית דין באוּשָׁא שֶׁבְגָלִיל, שבה שוקמה מחדש היהדות לאחר החורבן. הוא היה בנו של ראש הגולה בבבל, ועלה מבבל לארץ ישראל כדי לעזור לנשיא רבן שמעון בן גמליאל.

דף מ"ח: בדיקת הראה

בהמה שנשחטה ונמצא נקב בראתה - אסורה באכילה.

ראה היא כמו בלון, כל החיים שואפים אור לתוך הראה ונושפים אותו החוצה. מה עושים אם שחטו בהמה ואחר כך ניפחו את הראה שלה, ושמעו קול של יציאת אור?

בדקים אם אפשר לראות בדיוק מהיכן נשמע קול יציאת האור, בכך שמוניחים דבר מה על המקום, למשל מים, ואם המים זזים - סימן שיש נקב ואור יוצא ולכן המים זזים והבהמה טרפה.

אם לא מצליחים לזהות את המקום, מכניסים את הראה למים פושרים. אם רואים שנוצרות בועות במים - סימן שיש נקב. אם אין רואים בועות, הבהמה כשרה.

דף מ"ט: שתיה ממים שהיו מגולים

חז"ל קבעו שאסור לשותות ממים שהיו מגולים בלי מכסה, מפני החשש שמא נחש שתה מן המים והטיל בהם ארס תוך כדי השתייה. גם אם אדם שתה מן המים הללו ולא ארע לו דבר, אסור לאדם אחר לשותות מהם, כי יש לחשוש שמא הארס שקע לתחתית המים ומי שישתה כעת מן המים ינזק ממנו. השולחן ערוך כותב כי בימינו שאין נחשים מצויים בינינו - מותר לשותות משקה מגולה.

בדף זה מובאת בריתא, שישנם חמישה סוגי משקים, שגם אם הם היו מגולים, אין צורך לחשוש שמא נחש שתה מהם, והם: ציר, חומץ, שמן, דבש ושומן של דגים.

מן התלמוד

סדר קדשים

מסכת חולין, דף מ"ט

"רבי עקיבא אומר: למדנו ברכה לישראל מפי כהנים, מפי גבורה לא למדנו; כשהוא אומר ואני אברכם - הוי אומר כהנים מברכים לישראל והקב"ה מסכים על ידם"

ברכתא - ברכה
לייט - קילל

הסבר: רבי עקיבא לומד מהמילים "ואני אברכם" שנאמרו לאחר ברכת כהנים, שהקב"ה מצטרף לברכתם של הכהנים ומברך את ישראל.

★ | מן ההסטוריה

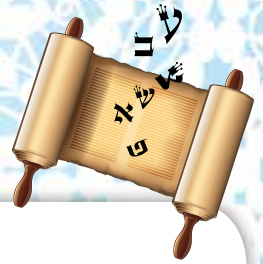
הספר הלבן - 1939

הספר הלבן, שכונה גם "ספר המעל", היה קובץ תקנות שפורסם על ידי ממשלת בריטניה, שעניינם היה הגבלה משמעותית של מספר היהודים שיוכלו לעלות לארץ ישראל, וגם היא תותנה בהסכמת הערבים, וכן הגבלה על היהודים לרכוש קרקעות בארץ ישראל. התגובות בארץ לתקנות הללו היו קשות מאוד, וגרמו לצמצום משמעותי של העלייה לארץ ושל רכישת הקרקעות. דוד בן גוריון קרא לספר הזה "ספר המעל" וראה בו נסיגה של הבריטים מהצהרת בלפור. היישוב היהודי החל להתארגן ולפעול נגד התקנות ונגד השלטון הבריטי, והמחתרות שפעלו בארץ פעלו בדרכים מחתרטיות וצבאיות שונות כדי לגרום לבריטים לעזוב את הארץ, ולא לקיים את מדיניות "הספר הלבן".

הפגנה ברחוב בן יהודה בתל אביב, נגד מדיניות הספר הלבן של שלטונות מנדט, אוסף התצלומים הלאומי, קולג' זולטן

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון משפחתי סוער:

יהודה היה בחור רווק בן 23 לאחר שירותו הצבאי, כשהחליט שהוא רוצה לתרום כליה לכל חולה שהרופאים יגידו שהוא זקוק לה. ההורים של יהודה התנגדו מאד לכך שיהודה יתרום כליה. הם אמרו שהדבר יכול לסכן את בריאותו וכי זה יצער וידאיג אותם אם הוא יעשה זאת. יהודה ענה להם שהוא אדם בוגר ואחראי למעשיו, והיום תרומת כליה היא דבר יחסית פשוט. למרות שהעניין יצער אותם, לדעתו המצווה לתרום כליה חזקה יותר מהצער והדאגה שלהם.

מצד שני:

יהודה הוא אדם בוגר, והוא מרגיש שזו מצווה גדולה להציל חיי אדם, גם במחיר של צער להוריו, או אפילו סיכון מסוים של בריאותו.

מצד אחד:

יהודה הוא עדיין צעיר, והמעשה שלו יצער מאד את הוריו החרדים לבריאותו וחוששים שמא הדבר ייק לו ויפגע בבריאותו במשך השנים.

וא...מה?
עצתכם?

דבר תורה

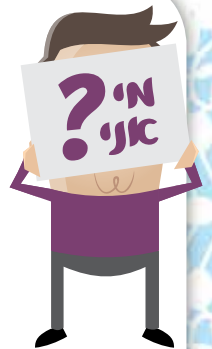
בפרשתנו מסופר על הנס הגדול של קריעת ים סוף. בתחילה נאמר: "ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה", ואחרי כן נאמר הפוך: "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים". מדוע הוקדם פעם אחת הים ליבשה ובפעם השנייה הוקדמה היבשה לים?

מסביר הגאון מווילנא: שהיו בישראל אנשים בעלי מדרגה גבוה שמתוך אמונתם הגדולה בה' העזו לקפוץ ישר אל הים - למרות שהוא עדיין לא נבקע. על אלו הקדימה התורה ואמרה: "ויבואו בני ישראל בתוך הים" ורק אחרי כן נהייתה "יבשה". אולם, היו בישראל גם אנשים שמדרגת אמונתם הייתה חלשה, והם לא העזו להיכנס לים עד שראו בעיניהם שהוא הפך ממש ליבשה, כלפי אלו הקדימה התורה את היבשה ואמרה שהם הלכו: "ביבשה בתוך הים".

לאותם מאמינים גדולים, אמרה התורה: "והמים להם חומה" - המגינה עליהם מכל צרה, אך לאלו הפחותים יותר נאמר "והמים לה חמה" - בכתיב חסר, ללא האות "ו" - שהוא לשון כעס וחימה - על כך שלא האמינו מספיק בגדולתו של ה'.

מי אני?

- נולד בגבול רוסיה - פולין בשנת תרס"ח-1907 ועלה ארצה בשנת 1926.
- היה איש רוח ומשורר, ופעיל בארגון האצ"ל ממנו פרש כדי להקים ב-1940 את ארגון המחתרת הלח"י - לוחמי חירות ישראל.
- כינויו המחתרתי היה "יאיר" על שם אלעזר בן יאיר ממפקדי המרד הגדול נגד הרומאים.
- נרצח על ידי קצינים בריטים בתל אביב בכ"ה שבט תש"ב-1942, ונקבר בבית העלמין בנחלת יצחק. ה. אשתו רוני ילדה את בנו לאחר מותו, וקראה לו יאיר אברהם על שם אביו.

ללא טאג סטאג

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

לוא עא וואסמאטע סטאטעטע סטאטעטע קאטע
 "סטאטעטע סטאטעטע" לואטעטע
 "לואטעטע" סטאטעטע
 קאטע 9 יאטעטע סטאטעטע יאטעטעטע קאטע
 "לואטעטע לואטעטע קאטעטע" לואטעטע
 "לואטעטע לואטעטע" לואטעטע

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי הדמות בציור ומה היה תפקידה?
 - 2 סמל של איזה ארגון תלוי על הקיר?
 - 3 באיזה כתובת הסתתרה הדמות ואצל איזו משפחה?
 - 4 מה כתוב בדף על השולחן ליד הדמות?
 - 5 של מי הצללית נושאת הנשק בחלון?

מי אני?

- א. הייתי ארגון מחתרתי שהוקם בשנת 1940, מנה כ-800 חברים, ופעל עד הקמת המדינה בתש"ח-1948.
- ב. מטרת הייתה להילחם ולהיאבק בשלטון המנדט הבריטי בארץ, תוך כדי פגיעה בבכירי ממשלת המנדט הבריטי שפעלו בארץ ובקציני הצבא הבריטי.
- ג. מפקדי נתפס והוצא להורג בתל אביב על ידי קצינים בריטיים.
- ד. ההמנון שלי אותו חיבר מפקד הארגון נקרא: "חיילים אלמונים".
- ה. בשנת תש"ס-1980 הכירה מדינת ישראל בתרומה שלי להקמת המדינה, והוענק אות מיוחד לחברי הארגון.

לואטעטע סטאטעטע
 "לואטעטע לואטעטע" לואטעטע

5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'תש"ס	5258 ה'תש"ס	4900 ה'רמ"ב	4800 ה'רע"י	4650 ה'תש"ס	4260 ה'תש"ס
ה'תשע"ח	ה'תשכ"ז	ה'תש"ח	ה'תש"ז	ה'תרצ"ט	ה'תר"ץ	ה'רמ"ח	ה'תש"ס	ה'תש"ס	ה'רמ"ב	ה'רע"י	ה'תש"ס	ה'תש"ס
1917 למדינה 70 שנה	1969 ה'תשכ"ט	1967 ששת הימים	1948 המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שוואה	1897 ה'תרצ"ז	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	ה'רמ"ב	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים

סדר קודשים | מסכת חולין, דף נ"ג

דף נ"ג: דיני אבילות

רפאל חזר הביתה לאחר תקופה ארוכה בה השתתף במלחמה, ולצערו הרב גילה שאביו הזקן נפטר לפני יומים, ושאחיו ואחיותיו יושבים עליו שבעה. כמוכן שגם רפאל צריך עכשיו לשבת שבעה על אביו: **השאלה היא, ממתי עליו לספור את שבעת הימים?** האם יצטרף לאחיו ואחיותיו, שסופרים מיום הקבורה, ויסיים את השבעה יחד איתם - או שעליו להתחיל לספור שבעה ימים מהיום בו החל לנהוג אבילות בפועל, ולסיים אותם יומים אחרי אחיו? חכמים במשנה אומרים, שהתשובה לכה תלויה בשאלה מתי חזר אותו אדם לביתו, ומהיכן חזר. במהלך שלושת הימים הראשונים של האבילות, אם הגיע האדם ממקום קרוב - הוא מצטרף לקרוביו ומונה איתם, ואם הגיע ממקום רחוק - מונה בפני עצמו. ואילו במקרה שחזר לאחר שלושה ימים, אפילו אם חזר ממקום קרוב, הוא מונה בפני עצמו. **במקרה שלנו, רפאל חזר אמןם בתוך שלושה ימים, אבל מכיון שהגיע ממקום רחוק - עליו למנות בפני עצמו.**

דף נ"א: "בית הכוסות"

כשברק וצאן אוכלים, הם אינם בודקים את מאכלם בשבע עינים, ולכן אם באוכל שלהם מעורבים חלקי מתכת, מסמרים, ברגים וכדומה, למעמים הם אוכלים אותם יחד עם האוכל. כאשר גוף זר חודר למעיה של בהמה, הגוף שלה מפריד אותו מן האוכל, והוא נכנס לקבה קטנה שסמוכה לסרעפת, ושמה הוא: "בית הכוסות". **אם מחט, מסמר, או כל גוף זר אחר, ננעץ בדופן בית הכוסות ועושה בו נקב - הבהמה טרפה.**

דף נ"ב: בעלי חיים דורסים

"דרוסה" היא אחד מן הדברים שעושים בהמה "טרפה". "דרוסה" הוא בעל חיים שחית טרף נעצה בו את ציפורניה. האם גם חית טרף קטנה שנעצה את ציפורניה בבהמה גדולה, עושה אותה "דרוסה"? התשובה היא לא. השולחן ערוך כותב שישנן דרגות בענין זה: אריה עושה טרפה את כל סוגי בעלי החיים. זאב שדרס בקר - לא עשה אותו "דרוסה" ואפילו אם דרס עגל. אבל אם הוא דרס צאן, הוא עשה אותם טרפה, ואפילו אם דרס כבש גדול. חתול, נמיה וחולדה אינם עושים טרפה בכבשים גדולים, אך אם דרסו גדיים, טלאים ועופות - הם טרפה.

דף נ"ג: "ספק דרוסה"

גדליה התעורר באמצע הלילה וגילה לחרדתו שאריה משתולל ברפת וזורע אימה בקרב השוורים המבוהלים. גדליה הצליח להבריח את האריה אך בעודו מלשף את גבו של אחד השוורים, נתקלה אצבעו במשהו חד. הוא שלף אותו מעור השור וגילה כי הוא מחזיק בידו ציפורן של אריה. במקרה כזה השור נחשב "ספק דרוסה" מכיון שאנו חוששים שמא האריה נעץ את טלפיו בגב השור, ולכן, עד שלא מודאים שהשור לא נדרס, דינו כ"דרוסה".

מה הקשר?

למדנו בעלון על חיות טרף שונות, שאם הן שרטו בעל חיים הן הופכות אותו לדרוסה. מתחו קווים בין כל חיות טרף, לבין בעלי החיים שהיא הופכת לדרוסה:

תרגומות

פרה

אריה

טבי

סאה

כהש

טלה

חתול

הרוז

שור

יש לי מושג | הרוגי מלכות

הרוגי מלכות הוא שם שניתן ליהודים שמסרו נפשם על קידוש ה' והוצאו להורג על ידי האויב, כגון עשרת הרוגי המלכות שהוצאו להורג על ידי הרומאים. במסכת בבא בתרא אומר רב יוסף בנו של רבי יהושע את המשפט המפורסם על מקומם של הרוגי המלכות בעולם האמת: "הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן".

שאלות השבוע

א. מי היה נתן הבבלי?

ב. מהי "דרוסה" ומהי "ספק דרוסה"?

ג. בהמה שנשחטה כדין אך נמצא נקב בראתה - אסורה או מותרת באכילה?

בין הפותרים נכונה תיער הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במיל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

הקורן להתחדשות קהילות ישראל
אפריל 64 חייא מחמודי מיראלי

תלמוד של תורה
את חזון משה

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן